

[Willesen.]

denne Sammenhæng minde om Grundtvigs gyldne Ord:

„Ethvert Folk er sit Fædrelands Grundejer; det kan aldrig afstaa denne Ret, og ingen Lov kan ophæve den med moralsk Gyldighed.“

Thi Jorden er fra Skaberens Haand dannet til at være det fælles Grundlag for det menneskelige Arbejde; intet Menneske har skabt den, og ingen kan forøge den; derfor har ingen større Ret til den end andre, og derfor kan private ikke eje den, men vel bruge den, naar de til Samfundets Fælleskasse betaler den retfærdige Grundleje for den Virkeplads, de lægger Beslag paa. Tilmed faar Samfundet kun ad den Vej Ejendomsretten til de Værdier, det selv har skabt gennem det sidste Aarhundredes rivende Udvikling af Teknikken og den voksende Befolkning. Der skete et Syndefald, den Gang Folkets Ret til Danmarks Jord blev glemt, og her som paa alle andre Omraader gælder den Lov, at Syndens Sold er Døden, thi denne Ophævelse af Folkets gamle Ret til Jorden er Hovedsagen til de sociale Kriser Aarhundredet igennem, og alt, hvad der hidtil er sket af sociale Fremskridt i Danmark, har i Virkeligheden, naar man ser Sagen i sin store historiske Sammenhæng, kun været en stadig Arbejden sig frem imod det Maal: at genindføre den tabte Ret.

Men Ophævelsen af Jordmonopolet er ogsaa Hovedbetingelsen for Gennemførelsen af Individets moralske Ejendomsret, thi Forholdet til Jorden vil alle Dage være Urforholdet paa det økonomiske Omraade; den, der behersker Arbejdsmarken, behersker Arbejdet. Gennem den private Ejendomsret til Jordværdierne er det blevet Kapitalismen muligt at udsuge og trække Arbejdet. Karl Marx saa rigtigt, da han udtalte, at Jordmonopolet var Kapitalmonopolets Grundvold. Henry George drog Konsekvensen af denne Sandhed, da han krævede Jordmonopolet ophævet gennem Inddragning af Jordrenten. Og i Dag fremlægges for det danske Folk i Lovforslags Form et Tilbud til dette om at ophæve Uretten og skaffe Arbejdet dets Ret. Vel ved vi, at Jerikos Mure faldt ikke for det første Basunstød, men det er vor Tro, at det vil kalde frem saa mange Medstridere til et uholdende Angreb paa den sociale Uretfærdigheds velbyggede Fæstning, at der til sidst vil komme den Dag, da den vil falde.

Hvor langt bedre vilde f. Eks. ikke det danske Landbrug have været stillet,

om det, i Stedet for en stigende Prioritetsbyrde, havde haft en Grundskyld; der stog og faldt med Konjunkturerne? Og hvor langt sundere vilde ikke baade de hygiejniske og de moralske Levevilkaar have været for Hundrede Tusinder i vort Folk, dersom der i Tide ved en Grundskyld var sat Bom for den Grundspekulation, der er Hovedsagen til den sørgelige Sammenstuvning af Mennesker i Byernes Fattigkvarterers Baggaard? Men der er endnu Tid til at vinde et afgørende Slag, og vi kalder alle redelige Villier til Kamp mod Særinteressernes sejle Egoisme.

Maaske vil en og anden indvende: Er det nu retfærdigt at lade de nuværende tilfældige Jordejere, der har købt og betalt deres Jord, undgælde for Fortidens Synder? Man maa indrømme, at disse i og for sig ikke er mere skyldige end andre, da vi alle har været med til at opretholde det, man kunde betegne som den historiske Uret, og derfor bør ogsaa alle efter Evne være med til at bære Byrderne ved en Overgang. Derfor fremsætter vi vort andet Lovforslag, der bærer Titelen: *Forslag til Lov om Tilvejebringelse af Midler til Udligning af Nedgang i Grundværdi ved Overgangen til fuld Grundskyld*. Jeg vil gerne understrege, at dette Lovforslag om Formueafgift een Gang for alle er et Forslag af subsidær Karakter, det bygger paa det Princip, som vi har kaldt Udligningsprincippet, Princippet om, at ingen enkelt Statsborger skal bære Smerterne og Tabene ved en eventuel Overgang til fuld Grundskyld, men at de bør udlignes paa den samlede Formuemasse i Forhold til den enkeltes Evne. Vi har søgt at finde en Form for denne Udligning, men hvis andre kan finde en, der er bedre, vil vi være villige til at lytte dertil, da det for os gælder om at faa dette Princip gennemført, og vi derfor gerne vil tage imod Raad i alle Enkeltheder. Jeg vil gerne understrege, at der ved Udligningsprincippet er Tale om noget andet end den Erstatning til Jordejerne, hvorom der har været saa megen Diskussion; bag Erstatningstanken laa almindeligvis Tanken om, at Staten skulde garantere Jordejerne en vis Erstatning, men bag Udligningstanken ligger, at det eventuelle Tab skal bæres af den samlede Formuemasse, i den Udstrækning, hvori det er muligt, uden at i øvrigt Staten garanterer Jordejerne andet, end at de faar, hvad der kan skaffes ad den Vej. Thi Folk har faaet nok af en Statsgaranti ud i det uvisse uden sikre Grænser.

Vi foreslaar da en Formueafgift een Gang for alle efter en progressiv Skala, der begyn-